Ч. 92. Чернівцї, недїля дня 27. цьвітня (9. мая) 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин.
Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адмінїстрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зр.

Справи нашої держави.

В радї державній тепер наче в кипячім горшку. Все варить ся і перевертає ся, а через пару не можна навіть доглянути, яка вийде з того юшка. Так і в радї державній ситуация заслонена ріжними вістками і здогадами про роботу і заміри поодиноких партий. А кипить там дуже, бо розходить ся о такі важні справи як язикове розпорядженє Баденього і о три внесеня пос. Функого, Гогенбурґера і Шенерера поставити его і цїлий кабінет за те в стан обжалованя, розходить ся дальше о украєвленє народних шкіл, внесене пос. Діпавлїм, а нарештї о заведенє державної нїмецкої мови, якого домагає ся Шенерер. Нїмцї-поступовцї виступають з тим самим завзятєм, що і національ против ческого розпорядженя язикового, хотяй опирають ся на троха відмінних арґументах. Поступовцям ходить о нарушенє конституцийних прав через те, що Баденї рішив язикову справу в адмінїстративній дорозї, поминувши парлямент, народовцям нїмецким розходить ся о права нїмецкої мови. В Теплицях і в Лїберцу відбули ся дня 2. мая великі віча обох партий і там постановлено тревати дальше в скрайній опозициї против правительства. Опозиция заходить ся тепер коло антисемітів, щоби позискати їх для себе і тим чином скріпити свої ряди. З другої сторони стараюсь ся клерикали, що тепер належать до парляментарної більшости уняти антисемітів для себе.

Після вибору д-ра Люеґера на бурмістра віденьского і після промови его з нагоди заприсяженя, они дуже вдоволені успіхами клерикальної аґітациї. Недвозначно виходить се із статї ультрамонтаньскої Salzburger Chronik. Она вдоволена промовою д-ра Люеґера і з радостию констатує, що для людий стоячих по-за парляментом є се річ загадочна: длячого ще доси не сполучили ся антисеміти з клерикалами? Здає ся, що промова Люеґера не могла би була інакше звучати в устах барона Діпавлього (провідника клерикалів). Хотяй антисеміти не входять в склад більшости парляментарної, то таки можна приняти за певне, що они хотять уважатись елементом більшости, отже їх звязи з народною католицкою партиєю мусять бути чим раз тїснїйші. Коли-б они сполучили ся, то разом з теперішною більшостию станула би імпонуюча більшість парляментарна і тогдї вже не треба буде проб втяганя лїберальних елементів до більшости. Але все те музика будучности. Заприсяженє Люеґера, тая сьвітла побіда по тяжкім бою має далеко-сягаючу вартість, наколи се буде інтродукциєю до тої великої остаточної побіди, до котрої всї австрийскі католики сьвідомо або й несьвідомо мусять змагати. — Так говорить Salzburger Chronik і мабуть в єї словах відбиває ся теперішна ситуация парляменту, те неясне, доси ще не висондоване становище антисемітів супротив більшости з одної, а меншости з другої сторони. Антисеміти кинули тепер оклик федерального устрою Австриї, паралельно з ними ставить клерикальна партия самостійне внесенє на роздїл основної устави о народних школах на поодинокі краї коронні і переданє сеї справи в округ дїланя соймів краєвих.

Головні точки внесеня Діпавлього звучать:

1. Народна школа як дотепер позістає і дальше публичним заведенєм, доступним для всеї молодїжи.

2. Відносини межи віроісповіданями уладить краєве законодавство, котре буде мало право оречи, що пр. коли є в клясї найменче 30 дїтий некатолицких, то они мають діставати науку осібно, чи то в паралельних віддїлах, чи в осібних школах, вибудованих коштом краю.

3. Предмети науки будуть ті самі, що і в нинїшній уставі а тілько їх обсяг буде установляла краєва рада шкільна в порозуміню з видїлом краєвим.

4. Яких книжок уживати до науки, про те рішає краєва рада шкільна в порозуміню з видїлом краєвим.

5. До школи мусить ходити дитина найменче 6 лїт а иньші установи пр. про доповняючу науку або про обовязок осьмилїтної науки ухваляє краєве законодавство.

6. Семинарийних учителїв іменує мінїстер просьвіти з терна, уложеного краєвою радою шкільною в порозуміню з видїлом краєвим.

Се внесенє, підписане тілько членами сторонництва католицкого, передали вже парляментарній комісиї сторонництв правицї.

Оно має велике значінє для славяньских народів, але знов поклало би страшне оружє в руки національних більшостий в поодиноких краях. Се небезпеченьство можна би хиба ухилити роздїлом краєвої ради шкільної на національні краєві ради шкільні, щоби они мали задачу займати ся школами у своїм обсягу. Поки що се тілько внесенє; та вже й оно дуже занепокоїло Нїмцїв, що боять ся устратити свою геґемонїю та пановане нїмецкої мови в Австриї. Виразом сего настрою австрийских Нїмцїв є внесенє пос. Шенерера, що має бути мов то відповідию на розпорядженє язикове і украєвленє школи, внесенє, щоби в Австриї завести всюди нїмецку мову державну з винятком Галичини і Буковини. Другим внесенєм, яке поставив пос. Шенерер є, щоби завізвати правительство виробити проєкт устави, котра би віддала справу уреґульованя всїх язиків (крім нїмецкого, яко державного) рішеню ради державної з тим, що ухвала має запасти $^2/_3$ більшостию голосів. Трете внесенє пос. Шенерера жадає роздїленя законодавчого округа межи краями, що належали давно до нїмецкого союза, а Галичиною і Буковиною та признанє приналежности Дальматиї до угорскої корони. Також і репрезентация в делеґациях має бути осібна для Нїмцїв а осібна для Галичини і Буковини.

Ті внесеня приняли Молодочехи з обуренєм і сьміхом, за те Поляки міркували тихомовчки. Хитрий пос. Шенерер не вагає ся Галичиму і Букови-

---

45)

ЗАЛЇСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Незвичайно чудовали ся в ночи жінки героїв залїських, оборонцїв землї, коли ті прийшли до хати, обваляні від ніг до голови болотом та з підбитими очима і з напухлими лицями. Кілька днїв усї ждали, чи Мазури не заскаржать їх; то вижидали жандарма, то потїшали ся, що Мазури не могли їх у ночи бачити, хвалили ся нишком, що добре ворогів побили, так що відійде їм охота ще раз приїздити до Залїся, — а вкінци й забули цїлу пригоду. Мазури не скаржили нїкого і слух про них загинув.

Та хоч они ґрунту від Заборовского не купили, в Залїсю від того людям не полекшало. Які були злиднї, такі й остали ся; ще й погіршали. Заборовский не думав уже і залїським людям відступати ґрунт, хоч би за гроші; — так якось несподївано змінив свій намір, що аж Маня казала до Славка: — Що таке стало ся батькови?

— Якже вам подобала ся панї баронова? — питав ся Левіцкий в неї.

— Дуже симпатична жінка.

На то надійшов Заборовский і дізнавшись, о чім мова, признав також, що Маєраньска дуже мила женщина. Казав, що мусить єї разом з Манею і Стасьом відвидїти на Великдень.

Так они й зробили. Цїлий вечір першого дня сьвят були у Маєраньскої. Заборовскому дуже у неї подобало ся.

— Що ви, сусїдко-добродїйко зробили з сего двора! — казав він. — Колись ту було так бідно і непривітно — я-ж ту бував! — а тепер!...

— О, ще порядку нема! — говорила панї баронова — Я спровадила ся в зимі, а в зимі, знаєте, годї яку мулярску роботу починати. Треба ще і з надвору прибрати будинок!

На сьвята приїхав і Владзьо Маєраньский, котрий із Стасьом зараз заприязнив ся — і они оба, не довто думаючи, взяли ся до збитків, на велику потїху Заборовского і Маєраньскої.

— Знаєте, панї — говорив Заборовский — дивна річ: дїти зараз відгадують, де їм можна так свобідно поводити ся, як дома, а де нї.

Заборовский гладив притім свої тугі вуса, а его румяне, здорове лице сияло вдоволенєм. А баронова, як господиня дому, майже не допускала до послуги службу, а сама увихала ся, як молодичка.

— Видко, що з Нїмеччини приїхала! — думав собі Заборовский; ту господарність Маєраньскої він знав оцїнити.

XVIII.

Між Славком а Манею настало мале непорозумінє; она стала оминати его. Славко старав ся відгадати, яка би тому могла бути причина, але здогади его були ріжнородні. Прикро було єму. Вже знакомство з Стефкою навчило его, що дївчата нераз гнївають ся за марницю, про яку мужчина і хвилю не погадає. Оттак з доброго дива погнївають ся, аби потім тїшити ся, коли їх будуть перепрошувати. Примха така чи що...

Славко знав уже такі примхи дївочі; не дуже на них і зважав, але всеж було єму немило, що іменно Маня на него погнї-

ну віддати на ласку і неласку галицкої шляхти, щоби лиш скріпити захитане становиско Німців у прочих краях австрийских. Але такий плян, щоби між розбудженими, самосьвіломими славяньскими народами на заході привернути Йосифіньскі часи австрийско-німецкого централізму, видає ся самим Німцям неможливим анахронізмом і для того повстала против него навіть сама німецка праса.

З позитивних вислідів, до яких могла довести парляментарна більшість при завзятій обструкциї Німців можна зазначити тілько дефінітивний вибір президиї палати. Катрайн одержав 226 голосів і став президентом, Д. Абрагамович вибраний першим віцепрезидентом 211 голосами, а п. Крамарж другим віцепрезидентом 204 голосами. Партия Шенерера, социял-демократи і лїберали не брали участи в голосованю а представителї вірноконституцийної більшої посїлости віддали порожні картки.

До тої хрії в радї державній прилучає ся ще друга хрія зі справою австрийско-угорскої квоти т. є. гроший на спільні видатки. Від довгих лїт уже платить Угорщина на спільні видатки тілько 31·2% а Австрия 78·8%. Для полагодженя тої важної справи вибрали обі ради державні комісиї ще за тамтої каденциї, щоби обрадили справедливійше розложенє спільних видатків. Але як тамті комісиї не могли прийти до згоди, так і теперішні, вибрані на ново радою державною не довели до нічого, бо Мадяри не хочуть нічого підступити. Не помогла і поїздка премієра-мінїстра Баденього до Будапешту, всї пересправи не дали жадного користного вислїду. Мінїстри Баденї і Банфі поїхали зараз після сего до Відня, завізвані цїсарскою депешою ще з дороги з Петербурга і були на авдиєнциї у цїсаря. Через те справа квоти війшла тепер на нову дорогу. Оба президенти мінїстрів дістали від цїсаря припорученє, щоби оба правительства почали між собою переговори, а дійшовши до якоїсь згоди зложили свої внесеня в парляментах. Переговори будуть оба правительства поки-що вести письменно. З угорскої сторони зачувати, що угорске правитильство хоче при тім держати ся тої підстави, на якій в р. 1887 обчислено розклад квоти. Коли ще справить ся деякі похибки, котрі тодї позаходили, то дійде ся тепер до підвисшиня угорскої квоти на 33.2%. Таку більше-менше квоту схоче імовірно угорске правительство подавати зі своєї сторони, а при дальших торгах може згодить ся на заокругленє єї на цїлих 34%. Письменні переговори між обома правительствами заберуть імовірно з чотири недїлї часу. Чи обопільні ноти мають держати ся в тайнї або чи мають бути подавані до прилюдної відомости, се річ ще не порішена. Угорске правительство мабуть волїло би, щоби вся обміна нот вела ся мов би під прилюдною контролею. Коли і ті перговори не доведуть до ніякого кінця, тогдї імовірно оба мінїстерства будуть мусїли подати ся до димісиї. Коли-ж прийде до угоди, то знов заходить питанє, чи австрийский парлямент затвердить єї.

Загальні збори Народного Дому
в Чернівцях.

IV.

Справозданє бурси „Народного Дому“.

Бурса отворена з початком року шкільного 1396/7 з днем 1. вересня. Принято зразу 31 вихованців за суму 252 зр. місячно. Се число улягало незначним змінам і остановилось тепер на 27 вихованцях, найнизшім числї за весь час. Крім оплати учеників головним жерелом доходів бурси були складки, котрі однак послїдним часом пливуть менче щедро. Для піддержаня бурси причинив ся значно Впр. о. митрополит Чуперкович жертвою 500 зр., котрі бурса отримує місячними ратами по 50 зр. Одноразові більші датки зложили о. Козарищик 50 зр. і д. Дрогомірецкий нотар в Чернівцях 50 зр.

Видїл Народного Дому відступив для бурси найкрасше поміщенє, бо три великі салї і четверту менчу. Один покій занимає управитель бурси, дві кухнї призначені одна для вареня, друга на пральню. Кухня трохи за тїсна, як на таке число учеників, за тїсне помешканє управителя, за те поміщенє для учеників є вигідне, ясне і тепле.

В першім курсї удїляв управитель п. Лопатиньский науки всїм ученикам першої кляси, (18), щоби втягнути їх в новий порядок шкільний та доповнити їх недостаточні відомости з народної школи, особливо в німецкій мові. Пізнїйше приняла до бурси без всякої оплати управляюча рада старшого ученика з шестої кляси для надзору над наукою і поведенєм вихованців.

Порядок домовий наказує вихованцям вставати о год. $^1/_2$6 в зимі і о год, 5. в лїтї; класти ся на спочинок о год. 9. вечером. Чищенє річий і обувя належить до кождого вихованця зосібна. Для чистоти обовязані питомцї що дві недїли іти до купелї або до парнї а в лїтї до ріки. Властитель тутешної парнї „Софія“ п. Аґопсович обнизив для бурси купіль на стілько, що она коштує для половини питомців по 10 кр. а для другої половини по 5 кр.

Їдять вихованцї чотири взглядно пять разів денно. На снїданє дістають $^1/_4$ лїтри вареного молока і булку, на друге снїданє хлїб з маслом, повилами, медом, смальцем або ябками, на обід росіл, мясо і леґуміну або ярину після спису потрав, згори уложеного, на підвечірок хлїб як на друге снїданє, на вечеру засипане молоко, мамалиґу або кашу, а в недїлю мясо. Через великий піст постили першого тижня три рази, опісля два рази; впрочім дістають мясо кождої днини. В шкільних днях діставали вихованцї друге снїданє разом з обідом.

Харч, сьвітло, опал, услугу і пранє переняв на себе давати для бурси управитель бурси за місячною оплатою по 10 зр. за одного ученика. За час небутности вихованців підчас Різдвяних і Великодних Сьвят відтягнуло ся разом коло 200 зр. платнї управителеви.

За повною оплатою (15 зр.) є тілько один ученик; тілько два ученики платять по 12 зр. місячно; чотири ученики платять по 10 зр., чотири ученики платять по 8 зр., три платять по 7·50 зр., два платять по 7 зр., чотири платять по 5 зр.. один платить по 3 зр., два платять по 2 зр. на місяць, а два ученики не платять нїчого.

Рахунки бурси до половини цьвітня провадив п. Ронґуш; від половинн цьвітня переняв їх проф. Клим. При замкненю рахунків дня 15. цьвітня с. р. виносить дохід бурси:

а) оплата вихованців	. .	1394 зр. 76 кр.
б) складки	. . .	913 „ 84 „
	Разом:	2398 зр. 60 кр,

(ad *а*): в приходах не вписана ще сума заляглости зі сторони вихованців в висотї 43 зр. 50 кр.).

Созхід бурси:

а) удержанє вихованців	.	1974 зр. 40 кр.
б) запомоги ученикам	. .	69 „ 30 „
в) інвентар бурси	. .	237 „ 36 „
г) канцелярийні видатки	.	32 „ 80 „
	Разом:	2303 зр. 86 кр.

(Примітка ad *г*): до канцелярийних видатків втягнена сума 20 зр. 65 кр., видана на уряджене представленя сьв. Миколая і закупно нагород для вихованців.)

Поступи в науцї вихованців Руской бурси в першім шкільнім півроцї були взглядно добрі. Добрі були іменно поступи учеників з першої кляси ґімназияльної, котрих було 17. З них одержав всего один злу клясу з одного предмету, решта мала сьвідоцтво першої кляси а між ними було двох з відзначенєм. Ученики з висших кляс не виказали ся добрими сьвідоцтвами, три дістало двійку а тілько два першу клясу. Ученики з народних шкіл виказали ся середними поступами.

На другий курс, о скілько можна судити по вислїдї обох місячних конференций, принесуть лїпші результати.

вала ся. Він пригадував собі розмову з нею і не находив у них нїчого злого. Звичайні чемні розмови, веселі і смутні, о річах поважних і пустих. Тепер він з нею навіть менше мав що говорити, як спершу. Перше одно для другого було чимсь новим, інтересним; Славко все находив якісь нові теми до розмови, Маня знала також піддержувати зручно розмову, — а тепер від якогось часу немов більша нудьга настала для них обоїх в дворі, немов житя менше стало.

Що за морока? — думав собі Славко у своїй комнатї, перебираючи мольові акорди на цитрі. — Не що иньше, тілько пригода підчас Великодня, другого дня по вечірни.

На сьвята приїхав Дорош і Зося. От они обидвоє, Наталка і Славко і Маня Заборовска захотїли побачити гагілки дївчат, що зібрали ся на місци спаленої церкви. Особливо Заборовска бажала бачити гагілки; казала, що нїколи не мала нагоди їм добре придивити ся.

День був погідний, хоч Великдень був дуже ранний, в половинї квітня. Весна вже починала ся. І люди самі, прибиті злиднями, при Великодни виглядали веселїйше. По молодїжи і пізнати годї було, що також роскоші не зазнає. Хиба змарнїле лице в сеї або тої дївчини чи паробка, або убога одежа сьвідчили о тім; але то не спиняло їх веселости та збитків. Звістна річ, аби они більше відчували свої злиднї, то повинні були колись жити в добробитї; тимчасом у них рік від року мало чим ріжнив ся.

Попри паркан церковний лежало купами камінє, звезене в зимі з камінних ломів на церков, і недогорілі бальки з розібраної по пожарі церкви; по серединї, де колись стояла сьвятиня, стояла тепер громада дївчат, паробків і дїтий. Старших осіб було мало.

До тої громади надійшли Славко і Маня, Дорош і Зоня і Наталка. Побачивши їх, дївчата занепокоїли ся і замовкли.

— Чому не сьпіваєте? — спитав ся Дорош. — Сьпівайте, не встидайте ся!

Дївчата надумували ся. Але кілька відважнїйших переморгнули ся, щось собі шепнули, і рішили:

— Граймо: „Ой нїхто-ж там не бував“...

З двайцять дївчат уставило ся в коло, взяли ся за руки і почали грати гагілку.

При тій гагілцї сьпівачки „заручують“ молодців з дївчатами. Они звичайно знають, котрому молодцеви котра дївчина припала до вподоби і зараз їх імена вплїтають у гагілку. А коли не знають, то навгад вибирають пару. Отже сьпівали:

Ой нїхто-ж там не бував,
де я явора рубав —
Ой яворе. явороньку,
явір зелененький!
Ой було-ж там, було
дві зіроньки ясні,
дві панянки красні —
ой яворе, явороньку,
явір зелененький!
Перша паняночка

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 8-го мая 1897.

На засіданю краєвої ради шкільної з дня 1. мая розбирали справу конкуренцийного обовязку православного фонду релїґійного на школу народну. Розширено одноклясову школу в Букшої на три, одноклясові школи в Граничештах, Ставчанах і Буденци на дві кляси. Затверджено тимчасове перенесене трох учительских сил через міску раду шкільну против відклику громади. Ухвалено засадничі установи що до ремунераций і доїзду для удїлюваня науки релїґії, щоби усунути давнїйші безоглядні норми. Бувшому парохови у Веренчанцї Юрієви Іласевичеви висказано подяку за прихильність до школи. Провізоричних учителїв С. Балошескула, Сидора Годованьского, Николу Буйницкого і молодшого учителя Ксенофонта Млешницю іменовано сталими учителями при одноклясових школах в Дихтинцю, Лукавци, Конятинї і Фундул- Садовій.

Шкільна дебата з дня 4-го мая в черновецкій радї міскій. Президия краю звернула ся з початком сего року до краєвого видїлу з заявою, щоби місто Чернівцї влучити до краєвого фонду шкільного, бо місто не сповняє достаточно обовязків супротив школи, та що через влучене прийшов би край в можність підвисшити платню народних учителїв. Видїл краєвий переслав сю заяву президиї краю бурмістрови Чернівцїв з порученем, щоби в тій справі сам заряд міста висказав свою гадку. В дебатї міскої ради громадскої над тим предметом виступив радний др. Вольчиньский з закидами против міста, що виказує тілько 79% учащаючих до шкіл дїтий з між обовязаних ходити до школи а 1144 волоских дїтий і 436 руских не побирає жадної науки. Деякі повіти сільскі перевисшили що до просьвіти місто Чернівцї, бо в кімполюнґскім повітї ходить 87% а в сучавскім 84% дїтий до школи.

Супротив того виступив краєвий інспектор др. Тумлїрж вказуючи на те, що треба судити о розвою шкільництва не тілько після числа дїтий, що ходять до школи (до одноклясових сільских шкіл ходить по 150 дїтий, але в такій школї можуть дуже мало скористати), але також після того, які осягають з того користи. Впрочім дальшому розширеню шкіл стоїть на перешкодї недостаток учительских сил і для того оно мусить іти постепенно з часом. Прилучене міста до краєвого фонду шкільного було би для міста великою кривдою, бо після податку платило би місто трету часть а потребує тілько пятнайцяту часть усїх шкіл на Буковинї. А місто вже і так дає в своїх школах науку 800 дїтям зі сїл і через те обтяжає свій буджет.

Иньші бесїдники вказували, що місто підносить видатки на школу рік річно, а коли може послїдними роками не учинило всего, що тілько треба для школи, то лиш для того, що мало величезні видатки на переведене асанацийних робіт в містї.

При поіменнім голосованю внесене секциї, котре боронить самостійне становиско міста Чернівцїв в завідуваню міських шкіл народних, принято одноголосно (др. Вольчиньский здержав ся від голосованя).

Прелїмінар рахунків буковиньского гр. ор. фонду релїґійного на рік 1897 виказує доходів 930.400 зр. видатків 882.480 зр., отже хісна з маєтностий є 47.088 зр. Видатки дїлять ся: 1) на цїли релїґійні 537.188 зр. (478.100 зр. звичайних і 59.088 зр. надзвичайних видатків) 2) на школи 170.802 зр. (166.450 зр. звичайних, 4.352 зр. надзвичайних видатків); 3) Загальні видатки фонду 81.090 зр. (60.800 зр. звичайних 20.290 зр. надзвичайних видатків). 4) Етат пенсийний 93.400 зр. На покрите складають ся відсотки активів 405.500 зр., чистий дохід з домен і лїсів 474.040 зр., чистий дохід 3 копалень 200 зр., чистий дохід з реальностий завідуваних краєвим правительством 18.000 зр., датки 1050 зр. оплата шкільна 14.800 зр. дохід з розпродажи книжок 650 зр., ріжні доходи 11.838 зр., датки пенсийні урядників 4.250 зр. Потреби митрополії і консисториї вимагають 51.143 зр., катедральної церкви 18.415 зр. сьвященьства взагалї 379.500 гр. ор. каплицї у Львові 1.900 зр., духовних закладів научних 68.530, утриманя резиденциї і городів 17.700 зр., гр. ор. висшої ґімназиї в Сучаві 33.700 зр., гр. ор. висшої школи реальної в Чернівцях 46.982 зр., гр. ор. народної школи в Чернівцях 8.370 зр. за удїлянє науки релїґії 1.750 зр. додаток до буковиньского краєвого фонду шкільного 80.000 зр.

Др. Йосиф Олеськів оповіщає таке заявлене: Аґенти корабельні з Італії і з Бремн розсилають до наших людий лїтоґрафовані листи, без нїякого підпису, обчислені на то, щоби людий звабити до Арґентини. Ті листи, в котрих на чолї поміщено моє імя, розуміють наші люди так, що я поручаю їм Арґентину до переселюваня. Я вже перестерігав раз в часописях перед тим надужитем мого імени, але що й тепер ще богато людий паде жертвою того обманьства, то ще раз публично перестерігаю перед еміґрациєю до Арґентини. Не дайте ся люди на підмову корабельним аґентам, бо загирите за про дурно маєток, погубите себе і ваші родини. (Иньші наші часописи прошу о повторене сеї перестороги). — *Др. Йосиф Олеськів*, професор учительскої семинариї у Львові.

1200 руских дїтий без школи пропадає марно в Чернівцях. Правительство в дуже дїтливий спосіб виткнуло недостаточний стан міського шкільництва теперішній радї громадскій та на жаль не найшов ся нїхто з радних-Русинів при оногдїшній нарадї, щоб був в імени Русинів упімнув ся при тій нагодї о руску народну школу для наших руских дїтий, котрих є півтора тисяча у тутешних школах. Через заложене рускої народної школи стало би можливим викорінити анальфабетизм в столицї краю.

Утеча Греків. Неприхильна супроти Греків Neue fr. Presse помістила приватну телеґраму з Атен про декотрі подробицї утечи Греків з під Ляріси до Фарсальос. Цїлий гостинець того дня був завалений селянами, їх жінками, дїтьми і масою череди та худоби. Серед тої цїлої товпи ґальопом змагала артилерия і кінниця грецка. За ними цїлком розсипана піхота. Нараз вибухла панїка. Хтось пустив поголоску серед піхоти, що тупіт коний кіньских то турецка кінниця. Темною ночию годї було зорієнтувати ся і піхота дала огня до своїх власних братів. Самі Турки хиба не вірили в такий переполох Греків, инакше були би могли цїлу армію грецку знести тої ночи до нащаду.

Новочасна пригода. Одна молода панночка їхала ночию з 19-го на 20-го цьвітня зелїзницею з Лїнцу до Будейовиць в Чехії — сама одна. На слїдуючій стациї всїв мужчина, стрійно одїтий, розглянув ся по ваґонї і не богато думаючи, гадаєте — поцїлував панночку? Нї! Витягнув револьвер і з цїлою брутальностию зажадав від неї — гроший. Перелякана віддала скоренько свою мошонку з 10 зр., а панич виліз на найблизшій стациї і пропав в темряві.

Один з вождів турецких, в нинїшній війнї грецко-турецкій, а іменно командант шестої дивізиї турецкої Ахмет Ґамді паша, що єго проворні маневри на лївім криті турецкім причинили ся дуже до поводжеия Турків, є польским жидом. Зове ся Фрайнд і походить з Березин під Лодею. Пятнайцятьлїтним хлопаком еміґрував він до Туреччини, де добив ся поволи почестий і військових гідностий. Сестрінець паші, Соркін віднаймає в Варшаві готель Берлиньский.

Полїтичне злодїйство. Галицкі часописи доносять, що по скінченю виборів з четвертої куриї прийшов в Сокалю один жид, що був нанятий видирати картки з рук руских виборцїв, і зажадав приобіцяної заплати. Жид казав, що згодив ся по 2 зр. за одну видерту картку. Секретар повітової ради Кіслїнґер хотїв жидови дати лиш 10 зр., але жид зачав лаяти ся: ви робите холяву з рота, обіцяли по 2 зр., то дайте тепер 22 зр. Тогди за інтервенциєю повітового люстратора Станїслава Гоголевского виплатив Кіслїнґер жидови 20 зр. Сю подію готові три виборцї ствердити присягою. І такі річи уходять безкарно!

дїдичева дочка,
друга паняночка
то попова дочка —
ой яворе, яворонько,
явір зелененький.

Маня стояла здивована, а Зоня і Наталка сьміяли ся... Дївчата сьпівали дальше:

Ой нїхто-ж там не бував,
де я явора рубав —
ой яворе, яворонько,
явір зелененький!
Ой було-ж там було
два місяцї ясні,
два парібки красні —
ой яворе, яворонько,
явір зелененький!
Перший парібочок
то попів синочок,
другий парібочок
Дорошихи синочок —
яворе, яворонько,
явір зелененький!
А на паннї Манї
зі Львова віночок —
а хтож єго купував?
то попів синочок.
На паничу Славку
вишита сорочка —
а хтож єї вишивав?
Дїдичева дочка...

Панна Маня почервонїла ся по самі ушка... Так само почервонїла ся за хвилю і панна Зоня, котру збитошні дївчата „заручили“ з Дорошем. І їй Дорош привіз зі Львова віночок, а она єму вишила сорочку...

Обі „заручені“ як би змовили ся, відразу сказали: „ходїм!“ і відійшли. Славко був заклопотаний і мовчав, а Дорош питав ся в Зонї простодушно: „Що в тім злого? Адже то жарт?“

— Грубий жарт! — відповіла Зоня поважно.

— Чого-ж ви жадаєте від тих дївчат? Сальоновости, а властиво нещирости? Як думають, так і сьпівають. Тим навіть висше стоять від неодної панночки.

— Добре, добре!—воркнула Зоня роздразнено.

(Дальше буде.)

Телеґрами „Буковини“.

З дня 8-го мая 1897 року.

Віденъ. При дебатї над внесенєм, щоби поставити мінїстрів в стан обжалованя приходило до таких бурливих сцен, що треба було засїдане перервати два рази. Дебата продовжить ся на дальші засїданя.

Париж. Герцоґ Омаль помер в Чуко в Сицилії, отримавши відомість про страшну смерть княгинї Алянсон.

Париж. Після послїдних вістий має бриґада Смоленьского цофнути ся аж до Вольо під опіку грецкої фльоти, або коло Гальміру злучити ся з грецкою армією.

Царгород. Депеша „Ікдама“ з Ляріси доносить, що три турецкі дивізиї посувають ся через Кебеґлер. Дивізия Гаірі паши дійшла аж до Пазаракі. — Египецкі данини для сускрипциї на армію винесли 45.000 фунтів.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателів, гостий і публику, що я перебрав істнуючий доси під фірмою

Антін Табакар і Ґаіна

СКЛАД КОРІННИХ ТОВАРІВ,

вин і делїкатесів

(заснований 1812 року),

а окрім того

Аґентуру і склад рільничих машин

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ҐАІНА.

При сїй нагоді складаю сердечну подяку за довірє, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довірє на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостий **добірними товарами найлїпшого сорта, низькими цїнами і уважною услугою.**

Прошу о часті замовленя і пишусь з поважанем

Стефан Ґаіна.

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почетним дипльомом ц. к. мінїстерства торговлї.

Краєве товариство ткацке

„PRZĄDKA“

(ПРЯХА)

в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публицї свого виробу чисто льняні звістні з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтоньших веб і **білє столове** о взорі кістковім і адамашковім;

також доставляє материялів на комплетні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовленя просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеґраф і стация зелїзнича в місци).

Прібки і цїнники на жаданє оплатно і відворотною почтою. (15—)52

Із Найвисшого приказу

Єго цїс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекция льотерийних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присьвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся льотерия обнимає 7816 виграних в готівцї,

подїлених на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слїдуючими

в загальній скількости

165.000 корон в золотї та **100.950** зр. риньских а. в.

Тягненє послїдує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. риньских а. в.

Льоси продає і адмінїстрация „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерийних урядах, у всїх льотерийних коллектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеґрафічних, в конторах виміни, в урядах стаций желїзничих і др.

Не залишіть прочитати!

Заснована в р. 1885-ім.

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин

Чернівцї, ул. паньска ч. 16.

Виготовляє убраня мужескі після найновійшого крою за цїну як найдешевшу.

Замовленя з провінциї виконує як найдокладнїйше.

Сплата може після умови відбувати ся ратами.

Лїтні плащі (іберцігери) від 14 зр. в гору.

Цїлий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Днїстер розпочав пятий рік своєї дїяльности. Фонди „Днїстра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х лїтах виплатив „Днїстер“ 1176 відшкодовань в сумі **309.147 зр. 69 кр.**

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Зголошеня о удїленє **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Хто хоче мати

добру і дешеву

МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цїлий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому

З поважанем

В. Данилевич,

машинїст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. зелїзничій (Banhofstrasse) ч. 26.

Розсадники винної лози паріскої, котра скоро дозріває, і не потребує дуже доброї землї, по 10 кр. за штуку, можна дістати у п. **Атаназия Руснака** в Чернівцях, улиця Пумнула число 4. — Зголошувати ся треба як найскорше, поки час.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.